(3

ଶ୍ରୀମଦ୍-ଆଦ୍ୟ-ଶଙ୍କର-ଭଗବତ୍ପାଦ-ପରମ୍ପରୀଗତ-ମୂଲାମ୍ନାଯ-ସର୍ବଜ୍ଞ-ପୀଠମ୍ ଶ୍ରୀ-କାଞ୍ଚୀ-କାମକୋଟି-ପୀଠମ୍ ଜଗଦ୍ଯୁରୁ-ଶ୍ରୀ-ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ-ସ୍ୱାମି-ଶ୍ରୀମଠ-ସଂସ୍ଥାନମ୍

ସର୍ବଜ୍ଞାମ୍-ସ୍ମରଣମ୍

Introduction to the Acharya

Shri Shankara Bhagavatpada established many Acharya Peeta-s in Bharata and in the end He established the Acharya Peetam called Moolamnaya at Kanchipuram as His moola sthanam. This is the kshetra where Devi Kamakshi known as Kamakoti resides eternally. As per the sayings "kalviyil karaiyilā kānchi" (Ta. "Kanchi of limitless learning") and "nagareshu kānchī", this shone as a great city and abode of all vidya-s. This is why the Acharya Peetam established by Him in this place is the Jagadguru Shankaracharya Shrimatam Samsthanam known as the Shri Kanchi Kamakoti Moolamnaya Sarvajna Peetam.

Of His shishya-s, Shri Bhagavatpada ordained Shri Sureshvara – who was senior in age, had performed many yajna-s, and was experienced in administration of wordly activities – as the supervisor of all Peetam-s and to guide the individual Peetadhipati-s of younger age in administrative matters. He especially instructed Shri Sureshvara to take care of Shri Sarvajnatma who

ହର ହର ଶଙ୍କର ଜଯ ଜଯ ଶଙ୍କର

was the youngest of all and appointed as the uttaradhikari of His Moolamnaya Peetam.

It is appropriate that Shri Sarvajnatma was named thus as Shri Bhagavatpada had taken Him as shishya when He ascended the Sarvajna Peetam at Kanchipuram. Let us do anusandhana of the verses of pramana texts regarding the charitra of this Shri Sarvajnatmendra Sarasvati Shricharana, and some parts of texts composed by Him, and be the object of Guru Anugraha!

| ଶ୍ରୀ-ଶଙ୍କର-ଚରିତ୍ର-ପ୍ରମାଣ-ଗ୍ରନ୍ଥେଷୁ |

ସର୍ବଜ୍ଞ-ପୀଠମାରୋଢୁମୁସେହେ ଦେଶିକୋତ୍ତମଃ || ତତୋଽଶରୀରିଣୀ ବାଣୀ ନଭୋମାର୍ଗାଦ୍ ବ୍ୟଜ୍ୟତ | ଭୋ ଯତିନ୍ ଭବତା ସର୍ବ-ବିଦ୍ୟାସ୍ପପି ବିଶେଷତଃ ॥ କୃତ୍ୱା ପ୍ରସଙ୍ଗଂ ବିଦ୍ୱଦ୍ଦିଃ ଜିତ୍ୱା ତାନଖିଲାନପି । ସର୍ବଜ୍ଞ-ପୀଠମାରୋଢୁମୁଚିତଂ ନନୁ ଭୂତଲେ ॥ ୍ଦି ଚିଦ୍ରିଲାସୀଯ-ଶଙ୍କର-ବିଜଯଃ ଉପଯାସ୍ତ୍ର ବୁଧେଷୁ ସର୍ବ-ଦିଗ୍ଲ୍ୟୁଃ ପ୍ରଦିଶନ୍ନାଶୁ ପରାଭବଂ ଯ ଏଭ୍ୟଃ | ବିଧୂତାଖିଲ-ବିତ୍-ପଦଣ୍ଟ କାଞ୍ୟାମ୍ ଅ-ଧୂତାତିଁଃ ସ ଦିଶେତ୍ ଶ୍ରିଯଂ ଚ କାଂ-ଚିତ୍ | ୍ର ଶ୍ରୀ-ସଦାଶିବ-ବ୍ରହ୍ମେନ୍ଦ୍ର-ବିରଚିତା ଜଗଜୁରୁ-ରତ୍ନ-ମାଲା ତାମ୍ରପର୍ଣୀ-ସରିତ୍-ତୀର-ବାସିନୋ ବିବୁଧାସ୍ତଦା | ଷତ୍-ଦର୍ଶିନୀ-ସୁଧା-ବାର୍ଧ୍-ପାରଦୃଶ୍ୱ-ଗୁଣୋନୃତାଃ | ଆଗତ୍ୟ ତଂ ଦେଶିକେନ୍ଦ୍ରଂ ପ୍ରଣିପତ୍ୟେଦମୂଚିରେ | ଭିଦା ସତ୍ୟମିବାଭାତି ତ୍ୱଯା ତ୍ୱୈକ୍ୟଂ ନିଗଦ୍ୟତେ ॥ ... ଇତି ବ୍ରବସ୍ତୁ ବିଦ୍ୱସ୍ତୁ ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ-ଦେଶିକଃ || ...

ଶ୍ରୁତି-ସ୍କୃତି-ପୁରାଣୋକ୍ତୈଃ ବଚନୈରିତି ଦେଶିକଃ । ଭେଦ-ବାଦ-ରତାନ୍ ବିପ୍ରାନାଧାଯାଦ୍ୱୈତ-ପାରଗାନ୍ ॥ ତତସ୍ତତୋ ବିପଶ୍ଚିଦ୍ଧିଃ ପ୍ରଣତଶ୍ଚାତିଭକ୍ତିତଃ ।

୍ଦ ଚିଦ୍ୱିଲାସୀଯ-ଶଙ୍କର-ବିଜଯଃ

ଶ୍ରୀମଚ୍ଛଙ୍କର-ଦେଶିକେନ୍ଦ୍ର-ଭଣିତୈର୍ଭଗ୍ନେ ଚ ଭୁଗ୍ନାନନେ ତାତେ ବର୍ଧନ-ନାମ୍ନି ସାର୍ଧମନୁଗୈଃ ଶ୍ରୀ-ତାମ୍ରପର୍ଣୀ-ଚରୈଃ । ସର୍ବଜ୍ଞାସନମାରୁରୁକ୍ଷତି ଗୁରୌ ଧୀରଂ ନିବର୍ତ୍ୟ ଶ୍ରୁତୌ ଡିମଃ କୋଃପି ତମୂନ-ସପ୍ତମ-ସମୋ ବାଦୈରରୌତ୍ସୀତ୍ ତ୍ର୍ୟହମ୍ ॥

୍ ବୃହଚ୍ଚଙ୍କର-ବିଜଯଃ

ତୁର୍ଯ୍ୟହନ୍ୟଥ ଶଙ୍କରୋଦିତ-ସମାଧାନେ ପ୍ରଶାନ୍ତେ ଶିଶୌ ତାତାଦେଧିରି ସଂଯିଯଂସତି ଚ ତଂ ଦୃଷ୍ଟାଃତିହୃଷ୍ଟାନ୍ତରଃ । ଆ ଷଷ୍ଠାଦପ ଏବ ଭୁଙ୍କ୍ତ ଇତରନ୍ନାଖ୍ୟାତି ପୃଷ୍ଟୋଃପ୍ୟସା ବୋମିତ୍ୟେବ ଗଦତ୍ୟଜସ୍ରମିତି ତଦ୍-ବୃତ୍ତଂ ଚ ତାତାଦବୈତ୍ ॥

୍ଦ ବୃହଚ୍ଚଙ୍କର-ବିଜଯଃ

ଜ୍ଞାତ୍ୱୈନଂ ସଦୃଶାଧିକାରିଣମଧାତ୍ ତଂ ବ୍ରହ୍ମଦେଶୋଇଁବଂ ପ୍ରାପ୍ତାନୁଜ୍ଞମପି ସ୍ୱତୋ ଜନଯିତୁର୍ବାଗ୍ମୀ ସ ବାଚଂ-ଯମମ୍ । ଆଖ୍ୟାମପ୍ୟକରୋତ୍ ସ ତସ୍ୟ ଚ ମହାଦେବାଭିଧସ୍ୟାଗ୍ରତଃ ସର୍ବଜ୍ଞାଭିଧ-ଶଙ୍କରାର୍ଯ ଇତି ଯଂ ସ୍ୱସ୍ୟାଥ ପୀଠେ ନ୍ୟଧାତ୍ ॥

୍ଦ ବୃହଚ୍ଚଙ୍କର-ବିଜଯଃ

ଅଥ ନିଶ୍ଚିତ୍ୟ ମନସା ଶ୍ରୀମାନ୍ ଶଙ୍କର-ଦେଶିକଃ । ମଠେ ଶ୍ରୀ-ଶାରଦାଭିଖ୍ୟେ ସର୍ବ-ଜ୍ଞଂ ନିଦଧନ୍ମୁନିମ୍ ॥ ସୁରେଶ୍ୱରଂ ବୃତ୍ତି-କୃତମନ୍ତିକ-ସ୍ଥଂ ସଦାଧ୍ୟଦରାତ୍ । ସମଂ ସଂସ୍ଥାପ୍ୟ ତସ୍ମୈ ସ୍ୱଂ ବକ୍ତୁଂ ଭାଷ୍ୟଂ ସମନ୍ୱଶାତ୍ ॥

୍ଦ କେରଲୀଯ-ଶଙ୍କର-ବିଜଯଃ

ତତ୍ସ୍ତତୋ ବିପଶ୍ଚିତ୍ତ୍ୱିଃ ପ୍ରଣତଶ୍ଚାତିଭକ୍ତିତଃ । ଗୀତ-ବାଦିତ୍ର-ନିର୍ଘୋଷୈଃ ଜଯ-ବାଦ-ସମୁଜ୍ଜଲୈଃ ॥ ଆରୁରୋହାଥ ସର୍ବଜ୍ଞ-ପୀଠଂ ଦେଶିକ-ପୁଙ୍ଗବଃ । ପୁଷ୍ପ-ବୃଷ୍ଟିଃ ପପାତାଥ ବବୁର୍ବାତାଃ ସୁ-ଗନ୍ଧଯଃ ॥

୍ଦ ବୃହଚ୍ଚଙ୍କର-ବିଜୟଃ

କଲ୍ୟବ୍ଦୈଣ୍ଟ ଶରେକ୍ଷଣାଧ୍ୱ-ନଯନୈଃ (୨୬୨୫) ସତ୍-କାମକୋଟି-ପ୍ରଥେ ପୀଠେ ନ୍ୟସ୍ୟ ସୁରେଶ୍ୱରଂ ସମବିତ୍ସଂ ସର୍ବଜ୍ଞ-ସଂଙ୍କଂ ମୁନିମ୍ । କାମାକ୍ଷ୍ୟାଃ ସବିଧେ ସ ଜାତୁ ନିବିଶନ୍ନୁନ୍କୁକ୍ତ-ଲୋକ-ସ୍ପୃହୋ ଦେହଂ ସ୍ୱଂ ବ୍ୟପହାଯ ଦେହ୍ୟସୁଗମଂ ଧାମ ପ୍ରପେଦେ ପରମ୍ ॥ ୁ ପ୍ରାଚୀନ-ଶଙ୍କର-ବିଜଯଃ

| ଶ୍ରୀ-କାମକୋଟି-ପୀଠ-ପରମ୍ପରା-ବିଷଯକେଷୁ ପ୍ରମାଣ-ଗ୍ରନ୍ଥେଷୁ ||

ପୁଣ୍ୟ-ଶ୍ଲୋକ-ମଞ୍ଜୀରୀ

ତାମ୍ରା-ରୋଧସି ବର୍ଧନାତ୍ ସମୁଦିତଃ ସନ୍ନ୍ୟାସିତଃ ସପ୍ତମାତ୍ ପ୍ରାଗେବାତ୍ମ-ବିବାଦ-ହୃଷ୍ଟ-ମନସା ଶ୍ରୀ-ଶଙ୍କରେଣୈବ ଯଃ । ତତ୍-ପୀଠେ ସ-ସୁରେଶ୍ୱରଂ ସମନଯଦ୍ ବର୍ଷାଂଶ୍ଚ ଯଃ ସପ୍ତତିଂ ଚତ୍ୱାରିଂଶତମାସ୍ତ ସ-ଦ୍ୱଯମସାବବାନ୍ ସ୍ୱଯଂ ତନ୍ମଠେ ॥ ୮ ॥ ଆଚାର୍ଯ-ପ୍ରିଯ-ପଦ୍ମପାଦ-ଚରଣାମୋଜ-ଦ୍ୱଯୀ-ସେବନାଦ୍ ଉବ୍ଦ-ଦ୍ୱାରବତୀ-ମଠାଯ ମୁନଯେ ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱରୂପାତ୍ମନେ । ଶ୍ରଦ୍ଧା-ରାଦ୍ଧ-ପଦାଯ ତତ୍ତ୍ୱମତୁଲଂ ଚିନ୍ନୁଦ୍ରଯା ନିର୍ଦିଶନ୍ନ୍ ଏବୈକ୍ୟଂ ସମଗାନ୍ନିଜେନ ମହସା ସର୍ବଜ୍ଞ-ସଂଜ୍ଞୋ ମୁନିଃ ॥ ୯ ॥ କଲ୍ୟବ୍ଦୈଃ ସ ହଯାଗ୍ନି-ଲୋକ-ନଯନୈଃ (୨୭୩୭) ବର୍ଷେ ନଲେ ମାଧବେ ଲିଲ୍ୟେ କୃଷ୍ଣ-ଚତୁର୍ଦଶୀମନୁ ମହସ୍ୟାମ୍ନାଯ-ଶୈଲାନ୍ତିକେ । ଗ୍ରନ୍ଥୈର୍ଯତ୍-କଲିତୈର୍ନ୍ୟଦର୍ଶି ବିଶଦଂ ସଙ୍କେଷପ-ଶାରୀରକ-ପ୍ରଖ୍ୟେରଦ୍ୱଯ-ସୂତ୍ର-ଭାଷ୍ୟ-ଗହନ-ଚ୍ଛନ୍ନଃ ପଦାର୍ଥୋଚ୍ଚଯଃ ॥ ୧୦ ॥ ହର ହର ଶଙ୍କର ଜଯ ଜଯ ଶଙ୍କର

ଜଗଦ୍ମୁରୁ-ରତ୍ନ-ମାଲା

ସଲିଲାଶନ ଏବ ଯଃ ସ-ଲୀଲଂ ବିଲଯଂ ପ୍ରାପିପଦାର୍ହତାନ୍ ସୁ-ଶୀଲଃ । ସୁମ-ହାର-ଫଣୀନ୍ଦ୍ରଯୋଃ ସ-ଦୃଷ୍ଟିଃ ସହି ସର୍ବଜ୍ଞ-ଗୁରୁହ୍ରିଯାତ୍ କୁ-ଦୃଷ୍ଟିମ୍ ॥ ୩୮ ॥

ଜଗଦ୍ମୁରୁ-ପରମ୍ପରା-ସ୍ତବଃ

ଅପୋଃଶ୍ନନ୍ନେକ ଜୈନାନ୍ ଯ ଆ-ପ୍ରାଗ୍ଜ୍ୟୋତିଷମାଚ୍ଛିନତ୍ । ଶିଶୁମାଚାର୍ଯ-ବାଗ୍-ବେଣୀ-ରଯ-ରୋଧି-ମହୋବଲମ୍ ॥ ୯ ॥ ସଙ୍ଷେପ-ଶାରୀର-ମୁଖ-ପ୍ରବନ୍ଧ-ବିବୃତାଦ୍ୱଯମ୍ । ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱରୂପାର୍ଯ-ଭାଷ୍ୟ-ଶାନ୍ତ୍ୟାଚାର୍ଯକ-ପଣ୍ଡିତମ୍ ॥ ୧୦ ॥ ସର୍ବଜ୍ଞ-ଚନ୍ଦ୍ର-ନାମ୍ନା ଚ ସର୍ବତୋ ଭୁବି ବିଶ୍ରୁତମ୍ । ସର୍ବଜ୍ଞ-ସଦ୍-ଗୁରୁଂ ବନ୍ଦେ ସର୍ବଜ୍ଞମିକ ଭୂ-ଗତମ୍ ॥ ୧୧ ॥

| ଶ୍ରୀ-ସର୍ବଜ୍ଞାତ୍ୟ-ବାଗମୃତତ୍ମ୍ - ସଙ୍କେକ୍ଷପ-ଶାରୀରକତ୍ମ୍ | ଗ୍ରନ୍ଥାରମ୍ଭେ ପ୍ରଥମେଧ୍ୟାଯେ

ଅନୃତ-ଜତ-ବିରୋଧି ରୂପମନ୍ତ-ତ୍ରଯ-ମଲ-ବନ୍ଧନ-ଦୁଃଖତା-ବିରୁଦ୍ଧମ୍ । ଅତିନିକଟମବିକ୍ରିଯଂ ମୁରାରେଃ ପରମ-ପଦଂ ପ୍ରଣଯାଦଭିଷ୍ଟବୀମି ॥ ୧ ॥ ସ୍ୱାଜ୍ଞାନ-କଲ୍ସିତ-ଜଗତ୍-ପରମେଶ୍ୱର-ତ୍ୱ-ଜୀବ-ତ୍ୱ-ଭେଦ-କଲୁଷୀ-ବୃତ-ଭୂମ-ଭାବା । ସ୍ୱାଭାବିକ-ସ୍ୱ-ମହିମ-ସ୍ଥିତିରସ୍ତ-ମୋହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍-ତିବିଜଯତେ ଭୁବନୈକ-ଯୋନିଃ ॥ ୨ ॥ ପ୍ରତ୍ୟକ୍-ପ୍ରମାଣକମସତ୍ୟ-ପରାକ୍-ପ୍ରଭେଦଂ ପ୍ରକ୍ଷୀଣ-କାରଣ-ବିକାର-ବିଭାଗମେକମ୍ । ଚୈତନ୍ୟ-ମାତ୍ର-ପରମାର୍ଥ-ନିଜ-ସ୍ୱଭାବଂ ପ୍ରତ୍ୟଞ୍ଚମତ୍ୟୁତମହଂ ପ୍ରଣତୋଽସ୍ଥି ନିତ୍ୟମ୍ ॥ ୩ ॥

ଔପ୍ତିକୀ ଶକ୍ତିରଶେଷ-ବସ୍ତ୍ର-ପ୍ରକାଶନେ କାର୍ଯ-ବଶେନ ଯସ୍ୟାଃ ବିଜ୍ଞାଯତେ ବିଶ୍ୱ-ବିବର୍ତ-ହେତୋଃ ନମାମି ତାଂ ବାଚମଚିନ୍ତ୍ୟ-ଶକ୍ଦିମ୍ ॥ ୪ ॥ ଆରମାଃ ଫଲିନଃ ପ୍ରସନ୍ନ-ହୁଦଯୋ ଯଣ୍ଟେତ୍ ତିରଣ୍ଟାମପି ନୋ ଚେଦ୍ ବିଶ୍ୱ-ସୃଜୋହପ୍ୟଲଂ ବିଫଲତାମାଯାନ୍ତ୍ୟୁପାଯୋଦ୍ୟମାଃ । ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର୍ଯମତୋ ନିରଙ୍କୁଶମଭୂଦ୍ ଯସ୍ୟେବ ବିଶ୍ୱ-ପ୍ରଭୋଷ ସୋଽଯଂ ବିଶ୍ୱ-ହିତେ ରତେ। ବିଜଯତେ ବିଘ୍ନେଶ୍ୱରୋ ବିଶ୍ୱ-କୃତ୍ ॥ ୫ ॥ ବାଗ୍-ବିସ୍ତରା ଯସ୍ୟ ବୃହତ୍-ତରଙ୍ଗାଃ ବେଲା-ତଟଂ ବସ୍ତୁନି ତତ୍ତ୍ୱ-ବୋଧଃ । ରତ୍ନାନି ତର୍କ-ପ୍ରସର-ପ୍ରକାରାଃ ପୁନାତ୍ରସୌ କ୍ୟାସ-ପଯୋନିଧୂର୍ନଃ ॥ ୬ ॥ ବକ୍ତାରମାସାଦ୍ୟ ଯମେକ ନିତ୍ୟା ସରସ୍ୱତୀ ସ୍ୱାର୍ଥ-ସମନ୍ଧିତା ୪୪ସୀତ୍ । ନିରସ୍ତ-ଦୁସ୍ତର୍କ-କଲଙ୍କ-ପଙ୍କା ନମାମି ତଂ ଶଙ୍କରମର୍ଚିତାଙ୍କୁମ୍ ॥ ୭ ॥ ଯଦୀଯ-ସମ୍ପର୍କମବାପ୍ୟ କେବଲଂ ବଯଂ କୃତାର୍ଥା ନିରବଦ୍ୟ-କୀର୍ତଯଃ | ଜଗସ୍ତୁ ତେ ତାରିତ-ଶିଷ୍ୟ-ପଙ୍କୁଯୋ ଜଯନ୍ତି ଦେବେଶ୍ୱର-ପାଦ-ରେଣବଃ 🛮 ୮ 🗒 ଗୁରୁ-ଚରଣ-ସରୋଜ-ସନ୍ନିଧାନାଦ୍ ଅପି ବଯମସ୍ୟ ଗୁଣୈକ-ଲେଶ-ଭାଜଃ ଅପି ମହତି ଜଲାର୍ଣବେ ନିମଗ୍ରାଃ ସଲିଲମୁପାଦଦତେ ମିତଂ ହି ମୀନାଃ ॥ ୯ ॥ ଶକ୍ତୋ ଗୁରୋଣ୍ଟରଣଯୋନିକଟେ ନିକାସାତ୍ ନାରାଯଣ-ସ୍ମରଣତଣ୍ଟ ନିରନ୍ତରାଯମ୍ । ଶାରୀରକାର୍ଥ-ବିଷଯାବଗତି-ପୃଧାନଂ

ସଙ୍କେକ୍ଷପତଃ ପ୍ରକରଣଂ କରବାଣି ହୃଷ୍ୟନ୍ ॥ ୧୦ ॥

ଗ୍ରନ୍ଥପୂର୍ତ୍ତୌ ଚତୁର୍ଥେହ୍ୟାଯେ

ବିଦ୍ୟା-ବିଗ୍ରହମଗ୍ରହେଣ ପିହିତଂ ପ୍ରତ୍ୟଞ୍ଚମୁଚ୍ଟୈସ୍ତରାମ୍ ଉକ୍ଷ୍ୟୋତ୍ତମ-ପୂରୁଷଂ ମୁନି-ଧୂଯା ମୁଞ୍ଜାଦିଷୀକାମିକ । କୋଶାତ୍ କାରଣ-କାର୍ଯ-ରୂପ-ବିକୃତାତ୍ ପଶ୍ୟାମି ନିଃସଂଶଯଂ କ୍ୱାସୀଦସ୍ଥି ଭବିଷ୍ୟତି କ୍ୱ ନ୍ନ ଗତଃ ସଂସାର-ଦୁଃଖୋଦଧିଃ ॥ ୫୩ ॥ ପଶ୍ୟାମି ଚିତ୍ରମିକ ସର୍ବମିଦଂ ଦ୍ୱିତୀଯଂ ତିଷ୍ଠାମି ନିଷ୍କଲ-ଚିଦେକ-ବପୁଷ୍ୟନନ୍ତେ । ଆତ୍ମାନମଦ୍ୱଯ-ମନନ୍ତ-ସୁଖୈକ-ରୂପଂ ପଶ୍ୟାମି ଦଗ୍ନ-ରଶନାମିକ ଚ ପ୍ରପଞ୍ଚମ୍ ॥ ୫୪ ॥ ଅଦ୍ୱୈତମପ୍ୟନୁଭବାମି କର-ସ୍ଥ-ବିଲ୍ସ-ତୁଲ୍ୟଂ ଶରୀରମହି-ନିର୍ଲ୍ୟନୀ-ବଦୀକ୍ଷେ | ଏବଂ ଚ ଜୀବନମିବ ପ୍ରତିଭାସମାନଂ ନିଶ୍ବେଯସୋଃଧିଗମନଂ ଚ ମମ ପ୍ରସିଦ୍ଧମ୍ ॥ ୫୫ ॥ ଅପ୍ୱୈତ-ବାଧକ-ମଭୂନ୍ମମ ଯଦ୍-ଦ୍ୱିତୀଯ-ମଦ୍ୱୈତମସ୍ୟ ବତ ବାଧକମେକ ଜାତମ୍ । ମୋହାଦ୍ ଦ୍ୱିତୀଯମପବାଧକମସ୍ୟ, ବିଦ୍ୟା-ସାମର୍ଥ୍ୟତୋ ଦ୍ୱଯ-ନିବର୍ହଣମଦ୍ୱିତୀଯମ୍ ॥ ୫୬ ॥ ଆଣ୍ଟର୍ଯମଦ୍ୟ ମମ ଭାତି କଥଂ ଦ୍ୱିତୀଯଂ ନିତ୍ୟେ ନିରସ୍ତ-ନିଖିଲାଶିବ-ଚିତ୍-ପ୍ରକାଶେ । ଆସୀତ୍ ପୁରେତି, କିମିମାଃ ଶ୍ରୁତଯୋ ନ ପୂର୍ବଂ ଯେନ ଦ୍ୱିତୀଯମଭବତ୍ ତିମିର-ପ୍ରସ୍ତମ୍ ॥ ୫୭ ॥ ତୃତ୍-ପାଦ-ପଙ୍କଜ-ସମାଶ୍ରଯଣଂ ବିନା ମେ ସନ୍ନପ୍ୟସନ୍ନିକ ପରଃ ପୁରୁଷଃ ପୁରା ହସୀତ୍ । ତ୍ୱତ୍-ପାଦ-ପଦ୍ମ-ଯୁଗଲାଶ୍ରଯଣାଦିଦାନୀଂ ନାସୀନ୍ନ ଚାସ୍ତି ନ ଭବିଷ୍ୟତି ଭେଦ-ବୁଦ୍ଧିଃ ॥ ୫୮ ॥

प्रत प्रत बिन्नित

ଯସ୍ମାତ୍ କୃପା-ପର-ବଶୋ ମମ ଦୁଶ୍ଚିକିସ୍ଥଂ ସଂସାର-ରୋଗମପନେତୁମସି ପ୍ରବୃତ୍ତଃ । ତୃତ୍-ପାଦ-ପଙ୍କଜ-ରଜଃ ଶିରସା ଦଧାନଃ ତ୍ୱାମା-ଶରୀର-ପତନାଦହମପ୍ୟୁପାସେ ॥ ୫୯ ॥ ଶ୍ରୀ-ଦେବେଶ୍ୱର-ପାଦ-ପଙ୍କଜ-ରଜଃ-ସମ୍ପର୍କ-ପୂତାଶଯଃ ସର୍ବଜ୍ଞାତ୍ପ-ଗିରାଃଙ୍କିତୋ ମୁନି-ବରଃ ସଙ୍କ୍ଷେପ-ଶାରୀରକମ୍ । ଚକ୍ରେ ସଜ୍ଜନ-ବୁଦ୍ଧି-ବର୍ଧନମିଦଂ ରାଜନ୍ୟ-ବଂଶ୍ୟେ ନୃପେ ଶ୍ରୀ-ମତ୍ୟକ୍ଷତ-ଶାସନେ ମନୁ-କୁଲାଦିତ୍ୟେ ଭୁବଂ ଶାସତି ॥ ୬୨ ॥ ଭୁଜଙ୍ଗମାଙ୍ଗ-ଶାଯିନେ ବିହଙ୍ଗମାଙ୍ଗ-ଗାମିନେ । ତୁରଙ୍ଗମାଙ୍ଗ-ଭେଦିନେ ନମୋ ରଥାଙ୍ଗ-ଧାରିଶେ ॥ ୬୩ ॥

